

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING till
Landstinget med förslag till

- 1) landskapslag om yrkesmässig trafik och
- 2) landskapslag angående ändring av 87 §
landskapslagen om motorfordon i land-
skapet Åland.

De bestämmelser som reglerar den yrkesmässiga trafiken i landskapet ingår för närvarande i 12 kap. landskapslagen om motorfordon i landskapet Åland (25/58). Även i riket reglerades den yrkesmässiga trafiken tidigare i den författning som denna landskapslag motsvarar, nämligen motorfordonsförordningen (FFS 330/57). En ändring häri skedde emellertid den 16 oktober 1970 då förordningen om yrkesmässig motorfordonstrafik (FFS 646/70) trädde i kraft, varvid tillika bestämmelserna i motorfordonsförordningen beträffande yrkesmässig trafik upphävdes.

Landskapsstyrelsen anser det motiverat att införa mera detaljerade bestämmelser på ifrågavarande rättsområde och sammanföra bestämmelserna om yrkesmässig trafik i en särskild lag, varvid det kapitel i landskapslagen om motorfordon som reglerar den yrkesmässiga trafiken skulle upphävas. Landskapsstyrelsen föreslår härvid, att bestämmelserna i stort sett skulle utformas på samma sätt som i riket. I vissa avseenden avviker dock föreliggande lagförslag från de i riket gällande bestämmelserna. Avvikelserna är dock ej av betydelse från principiell synpunkt. Olika organisationer och myndigheter har hörts över lagförslaget och de synpunkter som därvid framförts har i flere fall kunnat beaktas.

Detaljmotivering.

Landskapslagen om yrkesmässig trafik i landskapet Åland.

1-3 §§. I 1 § definieras begreppet yrkesmässig trafik. Definitionen är i sak likalydande som definitionen i 65 § landskapslagen om motorfordon, förutom att nu uttryckligen utsäges att lagen är avsedd att tillämpas enbart på transporter som utförs på väg samt att lagen ej skall tillämpas enbart på bil utan på alla slag av motorfordon.

Enligt 2 § får yrkesmässig trafik med vissa undantag ej bedrivas utan tillstånd. Undantagen är flere än enligt nugällande bestämmelser, enligt vilka enbart transporter med traktor och transport av arbetskamrater samt postverkets transporter är undantagna tillståndstvång. Enligt det nu föreliggande lagförslaget skulle dessutom transporter avseende bogsering eller bärgning av fordon, transporter med ambulansbil som innehas av offentligt samfund samt avfallstransporter med fordon som innehas av kommun eller kommuner gemensamt vara undantagna från tillståndstvång.

I 3 § ingår en definition av begreppen linje- och beställnings- trafik. Definitionen avviker i sak ej från motsvarande definition i 65 § landskapslagen om motorfordon.

4-13 §§. Paragraferna 4 - 13 (2 kap.) innehåller bestämmelser om trafiktillstånd för såväl linjetrafik som beställningstrafik. Den enda större ändringen i sak jämfört med nu gällande bestämmelser är att tillstånd till linjetrafik i Mariehamn skall sökas hos landskapsstyrelsen och ej hos magistraten (4 §). En nyhet är även att skillnad görs mellan linjetrafik för personbefordran och linjetrafik för godsbefordran (4 §). Allmänt kan även sägas att de nya bestämmelserna är mer detaljerade än motsvarande bestämmelser i landskapslagen om motorfordon. Trots detta är de förstnämnda bestämmelserna överskådligare enär en strävan varit att i så stor utsträckning som möjligt avskaffa de skiljaktigheter som råder mellan linje- och beställnings- trafik såvitt fråga är om bestämmelserna rörande trafiktillstånd.

14 - 17 §§. Paragraferna 14-17 (3 kap.) innehåller bestämmelser om persontrafik. Det sakliga innehållet avviker endast obetydligt från nu gällande bestämmelser. Sålunda föreslås användningen av buss i beställningstrafik bli begränsad till tillgodoseende av turismens behov, behovet av skolelev- och arbetartransport eller annat särskilt behov (14 §). En nyhet är även möjligheten att erhålla interimistiskt linjetillstånd för transport av personer till tillfällig offentlig nöjestillställning eller annat dylikt evenemang (16 §). Landskapsstyrelsen anser även att det är befogat att för undanröjande av tolkningsproblem uttryckligen stadga att beställning som delgivits förare av i beställningstrafik använd bil genom kommunikationsradio skall anses vara gjord på stationsorten (17 §).

18 - 19 §§. Paragraferna 18 och 19 (4 kap.) innehåller bestämmelser om godslinjetrafik. En nyhet i sakligt hänseende är möjligheten att tillfälligt på linjen insätta reservvagnar då trafikbehovet det kräver (18 §).

20 - 25 §§. Paragraferna 20 - 25 (5 kap.) innehåller bestämmelser om straffpåföljder (20 §), förutsättningarna för återkallande av trafiktillstånd (21 §), förfarandet vid trafikidkares död eller konkurs (22 §), rättsmedel (23 §), verkställighetsåtgärder (24 §) samt bestämmelser om lagens ikraftträdande (25 §).

Bestämmelserna i 20 - 23 §§ motsvarar till alla väsentliga delar nu gällande lagstiftning med det undantaget att påföljden för brott mot bestämmelserna i lagen utgör endast böter om ej i annan lag

strängare straff är stadgat.

Landskapslagen om motorfordon i landskapet Åland.

Bestämmelserna i 87 § 2 mom. landskapslagen om motorfordon om anförande av besvär bör såsom obehövlig upphävas enär den motsvaras av 23 § 2 mom. landskapslagen om yrkesmässig trafik.

Med hänvisning till det anförda förelägges Landstinget till antagande följande lagförslag:

L a n d s k a p s l a g om yrkesmässig trafik.

I enlighet med Landstingets beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna bestämmelser.

1 §.

Begreppet yrkesmässig trafik.

Med yrkesmässig trafik förstås i denna lag trafik, i vilken motorfordon jämte förare mot ersättning tillhandahålles allmänheten eller viss uppdragsgivare för person- eller godsbefordran på väg som avses i landskapslagen om vägtrafik i landskapet Åland (18/58).

2 §.

Bedrivande av yrkesmässig trafik.

1. Den som ämnar bedriva yrkesmässig trafik är skyldig att utverka tillstånd härtill (t r a f i k t i l l s t å n d).

2. Från tillståndsskyldighet är undantagna:

- a) godstransporter med traktor som dess ägare behöver för lantbruk som han bedriver;
- b) transporter av lätta varuförsändelser med moped;
- c) befordran av postförsändelser genom postverkets försorg;
- d) transporter avseende uteslutande bärgning och bogsering av fordon;
- e) transporter med ambulansbil, som innehas av staten, landskapet, kommun, kommunalförbund, sjukhus eller allmännyttigt samfund;

- f) avfallstransporter med fordon som innehas av kommun eller av kommuner gemensamt;
- g) befordran vid färd med personbil till eller från egen arbetsplats av högst fyra passagerare på väg till eller från arbetsplats, varvid med arbetsplats likställes skola eller annan lokal för undervisning.

3 §.

Linje- och beställningstrafik.

1. Med l i n j e t r a f i k förstås i denna lag yrkesmässig trafik för regelbunden befordran av passagerare eller gods på viss vägsträcka eller mellan vissa orter under sådana omständigheter att bestämmanderätten i fråga om bilens utnyttjande icke tillkommer viss trafikant eller vissa trafikanter gemensamt.

2. Yrkesmässig trafik som icke är att hänföra till linjetrafik, benämnes b e s t ä l l n i n g s t r a f i k.

2 kap.

Gemensamma bestämmelser.

4 §.

Ansökan om trafiktillstånd.

1. Ansökan om trafiktillstånd skall göras skriftligen hos landskapsstyrelsen. I ansökan skall anges vilket slag av trafik sökanden avser att bedriva, fordonets art samt antalet för beställnings- eller godslinjetrafik avsedda fordon, samt ö v e r v a k n i n g s o r t e n för linjetrafik eller s t a t i o n s o r t e n för beställningstrafik. Vid ansökan skall fogas tre avskrifter av ansökningshandlingen och, om sökanden ej är landskapets eller statens inrättning eller kommun, utredning om att sökanden råder över sig själv och sin egendom eller, om sökanden är bolag, andelslag eller annat samfund, utdrag ur handels- eller föreningsregistret samt bolagsordningen eller bolagsavtalet eller stadgarna, samt utredning om att sökanden är berättigad att idka näring i landskapet. Dessutom skall utredning ingivas om vem som är ansvarig för trafiken och om ^{att} han råder över sig själv och sin egendom.

2. Ansökan om tillstånd till linjetrafik skall utöver vad i 1 mom. angives, innehålla uppgifter om linjesträckning eller om de orter, mellan vilka trafiken skall bedrivas, samt huruvida trafiken skall omfatta persontrafik eller godstrafik eller bådadera, och, i förekommande fall, den turlista för befordringen, som önskas fastställd. Till ansökan skall dessutom fogas kartblad i tre exemplar, på vilka linjen och, då ansökan avser godstrafik, eventuella uppsamlings- och distributionsområden noggrant utmärkts.

5 §.

Utlåtanden.

Landskapsstyrelsen avgör ansökan om trafiktillstånd med beaktande av bestämmelserna i 6 § sedan utlåtanden vid behov införskaffats av vederbörande polismyndighet och sammanslutningar av utövare av yrkesmässig trafik, som berörs av den tillämnade trafiken. Då skäl därtill provas föreligga, kan landskapsstyrelsen höra även andra myndigheter eller organisationer samt införskaffa annan erforderlig utredning.

6 §.

Prövning av ansökan.

Vid prövning av ansökan om trafiktillstånd skall beaktas huruvida den tillämnade trafiken med hänsyn till redan befintliga trafikförbindelser eller -möjligheter är behövlig och lämplig, så ock sökandens vederhäftighet, ekonomiska förhållanden och förmåga att utöva yrkesmässig trafik. Person som skall ansvara för trafiken skall vara vederhäftig och lämplig att leda trafiken.

7 §.

Beviljande av trafiktillstånd.

1. Trafiktillstånd beviljas för viss tid enligt landskapsstyrelsens prövning och i tillståndet skall angivas den tidpunkt då trafiken senast skall inledas, taxan och, beträffande linjetrafik linjens sträckning och övervakningsorten samt beträffande beställningstrafik stationsorten, den person som ansvarar för trafik som utövas av samfund, samt övriga villkor som skall iakttagas.

2. Utöver vad i 1 mom. anges fastställes beträffande personlinjetrafik antalet turer och tidtabell. Beträffande godslinjetrafik fastställes de veckodagar eller antalet dagar i veckan då trafik skall bedrivas och de till linjen anslutna uppsamlings- och distributionsområdena samt antalet bilar som skall insättas i trafik.

3. Utöver vad i 1 mom. anges fastställes beträffande beställningstrafik antalet bilar som skall insättas i trafik.

4. Avskrift av beslut, varigenom landskapsstyrelsen meddelat trafiktillstånd, skall sändas till polismyndigheten på övervaknings- eller stationsorten samt vid behov även till andra myndigheter och organisationer.

8 §.

Skyldighet att befordra personer och gods.

1. Linjetrafiktillstånd innefattar skyldighet att befordra personer och gods i enlighet med tillståndet. I fordon i linjetrafik skall avgiftsfri befordran beredas polisman, trafikinspektör och besiktningsman vid övervakning av trafiken.

2. Föreligger ej oöverstigliga hinder eller andra giltiga skäl, är idkare av beställningstrafik skyldig att på begäran ombesörja befordran i enlighet med trafiktillståndet.

9 §.

Skyldighet att förete trafiktillstånd.

1. Den som erhållit trafiktillstånd skall, innan trafiken inledes, på övervaknings- eller stationsorten förete tillståndet för polismyndigheten.

2. Polismyndigheten på övervaknings- eller stationsorten skall i trafiktillståndet och i registerutraget för person- eller lastbil som insättes i beställningstrafik anteckna att trafiktillståndet företetts, varvid förutsättning för sistnämnda anteckning är att bilen ej är registrerad för trafik, som utövas i stöd av annat trafiktillstånd. I person- eller lastbil, som användes i beställningstrafik skall trafiktillståndet eller bestyrkt avskrift därav medföras.

3. Underlåter innehavare av trafiktillstånd att inleda trafiken vid i trafiktillståndet angiven tidpunkt, förfaller tillståndet. Vederbörande polismyndighet skall härom ofördröjligen underrätta landskapsstyrelsen.

10 §.

Ändring av trafiktillstånd.

Landskapsstyrelsen kan ändra bestämmelserna i trafiktillståndet om det är nödvändigt på grund av ändrade förhållanden eller annan särskild orsak.

11 §.

Övervakning.

1. Det åligger vederbörande polismyndighet att föra förteckning över företedda tillstånd och övervaka att trafikidkare utövar trafiken i enlighet med gällande bestämmelser. Polismyndigheten på övervakningsorten skall särskilt vaka över att tidtabellerna, taxorna och tillståndsvillkoren iakttages samt att de fordon som användes i linje- eller beställningstrafik för personbefordran hålles rena. I syfte att effektivisera övervakningen skall polismyndighet verkställa regelbundna inspektioner.

2. Polismyndigheten på övervakningsorten kan på ansökan tillåta att linje tillfälligt ändras eller förkortas eller att trafiken inställes på grund av snöhinder eller annan tvingande orsak.

12 §.

Ändring och förnyande av trafiktillstånd.

1. Ansökan om ändring eller förnyande av trafiktillstånd skall göras i den ordning som är stadgad i 4 §. Till ansökan skall därjämte fogas det tillstånd som önskas ändrat eller förnyat, i original eller istyrkt avskrift.

2. Vid avgörande av ansökan om ändring eller förnyande av trafiktillstånd skall landskapsstyrelsen beakta bestämmelserna i 5 § samt särskilt fästa avseende vid huru sökanden utövat den trafik som bedrivits på grund av det tillstånd som önskas ändrat eller förnyat.

13 §.

Statistiska uppgifter.

Trafikidkare skall vid äventyr att trafiktillståndet återkallas lämna statistiska uppgifter om trafiken i enlighet med av landskapsstyrelsen meddelade anvisningar. De på detta sätt insamlade uppgifterna skall hållas hemliga.

3 kap.

Persontrafik.

14 §.

Beställningstrafik med buss.

1. Idkare av personlinjetrafik har rätt att efter beställning uthyra buss jämte förare för tillfällig transport eller färd även till orter utanför den egentliga linjen om ej den regelbundna trafiken lider men därav.

2. I 1 mom. avsedd beställningstrafik skall begränsas till tillgodoseende av turismens behov, behovet av skolelev- och arbetartransport eller annat särskilt trafikbehov.

15 §.

Tidtabeller och körår.

1. De utövare av linjetrafik som under följande körår ämnar bedriva personlinjetrafik skall årligen vid de tidtabellsmöten som landskapsstyrelsen sammankallar och till vilka även post- och telegrafverket samt polismyndigheten på övervakningsorten skall kallas, framlägga sitt förslag till tidtabell för följande körår. Förslag till ändrade tidtabeller skall inom två veckor efter tidtabellsmötet tillställas övervakningsortens polismyndighet, som likaledes inom två veckor vidarebefordrar förslagen jämte sitt eget utlåtande till landskapsstyrelsen. Statlig inrättning som bedriver personlinjetrafik skall inom tre veckor efter tidtabellsmötet insända sina förslag till ändrad tidtabell direkt till landskapsstyrelsen.

2. Tidtabellsansökningar som ej behandlats vid tidtabellsmöte handlägges i samma ordning som ansökningar om trafiktillstånd.

3. Samtliga trafiktillståndsinnehavare skall skriftligen underrättas om tiden och platsen för tidtabellsmöte.

4. Landskapsstyrelsen fastställer före körårets ingång de tidtabeller vilka föreslagits ändrade, varvid skall beaktas övriga trafikförbindelser och tillses, att turerna längs samma väg ej inverkar störande på varandra. Vid behov kan landskapsstyrelsen ändra fastställd tidtabell.

5. Trafikidkare skall på lämpligt sätt bringa fastställd tidtabell och trafiktaxa till allmän kännedom.

6. Köråret i personlinjetrafik räknas från början av juni till utgången av följande maj månad.

16 §.

Interimistiskt linjetrafiktillstånd.

Chefen för polisdistrikt, inom vars område föranstaltas tillfällig offentlig nöjestillställning eller annat dylikt evenemang, får bevilja idkare av busstrafik interimistiskt tillstånd att befordra personer till platsen för nöjestillställningen och därifrån om dylika transporter på ett ändamålsenligt sätt ej kan utföras inom ramen för den normala linjetrafiken. I sådan trafik skall fastställd linjetaxa följas.

17 §.

Beställningstrafik med personbil.

Beställningstrafik för personbefordran med personbil får bedrivas inom stationsorten samt, i den mån så erfordras för utförande av beställning som mottagits av eller delgivits bilens förare inom stationsorten, jämväl utom denna. Därvid anses delgivning genom kommunikationsradio ha skett inom stationsorten. Har beställd körning avslutats utom stationsorten, skall bilen utan onödigt dröjsmål återföras direkt till denna ort. Under återfärden får bilen även utan föregående, inom stationsorten mottagen beställning tagas i bruk för personbefordran till stationsorten eller till annan ort.

4 kap.

Godstrafik.

18 §.

Upprätthållande av turerna och anlitan-~~de~~ av reservvagnar.

1. Innehavare av tillstånd att bedriva godslinjetrafik skall köra i tillståndet angivna turer. Tillståndshavaren har rätt att tillfälligt i trafik inom landskapet insätta erforderligt antal reservvagnar för att fylla trafikbehovet på linjen. Han har därvid även rätt att använda honom tillhöriga fordon som är i trafik med stöd av andra trafiktillstånd.

2. Innehavare av tillstånd att bedriva godslinjetrafik har rätt att vid behov i sin trafik använda förhyrd reservvagn jämte förare om uthyraren själv utöver yrkesmässig trafik.

3. I fordon som avses i 2 mom. skall medföras avskrift av tillståndet för linjen och intyg av trafikidkaren att han hyrt fordonet såsom reservvagn för sin linje för den i intyget angivna tiden.

19 §.

Körår samt offentliggörande av turlista och taxa.

1. Köråret för godslinjetrafik sammanfaller med kalenderåret.

2. Idkare av godslinjetrafik skall årligen på lämpligt sätt bringa sin turlista och taxa för köråret till allmän kännedom. Avskrift av turlistan skall tillställas polismyndigheten på övervakningsorten.

5 kap.

Särskilda bestämmelser.

20 §.

Straffbestämmelser.

Den som bryter mot bestämmelserna i denna lag eller med stöd därav utfärdade föreskrifter straffas med böter, om ej för gärningen annorledes är stadgat strängare straff.

21 §.

Återkallande av trafiktillstånd.

Trafiktillstånd kan av landskapsstyrelsen återkallas eller för viss tid indragas om dess innehavare ej längre uppfyller förutsättningarna för erhållande av tillstånd, underlåter att iakttaga villkoren i tillståndet, underlåter att utöva trafiken på behörigt sätt eller blir insolvent.

22 §.

Dödsfall och konkurs.

Har innehavare av trafiktillstånd avlidit eller försatts i konkurs får rörelsen utan särskilt tillstånd för dödsboets eller konkursboets räkning fortsättas under en tid av högst ett år från dödsfallet eller konkursdagen. Det åligger dödsbo eller konkursbo, som vill fortsätta rörelsen att senast inom två månader hos landskapsstyrelsen anmäla person, som antagits till föreståndare för densamma. Görs ej anmälan inom föreskriven tid eller prövas den till föreståndare antagne icke vara därtill lämplig, och har i det senare fallet dödsboet eller konkursboet icke inom viss av landskapsstyrelsen fastställd tid anmält annan person, som av landskapsstyrelsen kan för ändamålet godkännas, anses trafiktillståndet ha upphört den dag då tiden för anmälningsskyldigheten gått till ända eller beslut i frågan meddelades.

23 §.

Rättsmedel.

1. Beslut som på grund av denna lag eller med stöd därav meddelade bestämmelser fattats av polismyndighet, kan inom 30 dagar överklagas hos länsstyrelsen i landskapet Åland.

2. Över lagligheten i landskapsstyrelsens beslut i fråga om tillstånd att utöva i denna lag avsedd yrkesmässig motorfordonstrafik kan besvär anföras såsom är stadgat om anförande av besvär i motsvarande fall i riket över länsstyrelsens beslut.

3. Annat beslut av landskapsstyrelsen såvitt gäller beslutets laglighet, liksom av länsstyrelsen i landskapet Åland enligt denna lag fattat beslut kan inom 30 dagar överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen.

4. I denna paragraf angivna besvärstider räknas från den dag vederbörande erhållit del av beslutet.

5. Med stöd av denna lag meddelat beslut eller förordnande skall lända till efterrättelse oaktat det ej vunnit laga kraft om icke den myndighet som meddelat beslutet eller förordnandet annorlunda förordnat.

24 §.

Verkställighetsföreskrifter.

Närmare bestämmelser angående verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

25 §.

Ikraftträdelse- och övergångsstadganden.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1976 och genom densamma upphäves 12 kap. landskapslagen den 4 december 1958 om motorfordon i landskapet Åland (25/58) jämte däri företagna ändringar.

2. Tidigare beviljade trafikstillstånd är, om ej av bestämmelserna i denna lag annat följer, alltjämt i kraft under den i tillståndet angivna tiden.

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av 87 § landskapslagen om motorfordon i landskapet

Åland.

I enlighet med Landstingets beslut ändras 87 § 2 mom. landskapslagen den 4 december 1958 om motorfordon i landskapet Åland (25/58) sådant lagrummet lyder i landskapslagen den 11 juni 1973 (40/73), såsom följer:

87 §.

- - - - -

2. Över lagligheten av beslut fattat av landskapsstyrelsen, liksom över beslut som fattats av länsstyrelsen, får besvär anföras inom 30 dagar hos Högsta förvaltningsdomstolen.

- - - - -

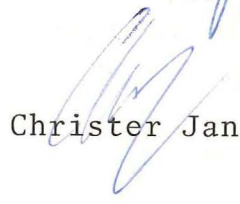
Denna lag träder i kraft den 1 juli 1976

Mariehamn, den 15 januari 1976.

L a n t r å d

Alarik Häggblom

Lagberedningssekreterare

Christer Jansson.